

 РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	Рівненський державний гуманітарний університет Педагогічний факультет Кафедра дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської
---	---

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни / освітнього компонента	ВК29_Основи Монтессорі-педагогіки (4 р.н.) ВК06_Основи Монтессорі-педагогіки (3 р.н.)
Освітня програма	Дошкільна освіта. Логопедія, Дошкільна освіта. Психологія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>3</u> кредити / <u>90</u> годин
Вид підсумкового контролю з	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Доктор педагогічних наук, професор Дичківська Ілона Миколаївна
CV викладача на сайті кафедри	https://doshkilnardgu.webnode.com.ua/vikladatskij-sklad/dychkivska-i-m/
E-mail викладача	Ilona_dychkivska@rshu.edu.ua

Світ змінюється швидше, ніж ми встигаємо переписувати підручники. Сучасна дитина (покоління Альфа) не сприймає авторитарного тиску. Їй потрібна свобода, але не хаотична, а чітко структурована. Саме тут на допомогу приходить метод видатного італійського педагога-гуманіста Марії Монтессорі.

Ось три причини, чому цей курс стане вашою професійною суперсилою:

1. Від «Контролю» до «Спостереження»: ви навчитеся бачити те, що пропускають інші. Замість того, щоб змушувати дитину сидіти нерухомо, ви навчитеся створювати середовище, де вона сама захоче навчатися.

2. Унікальний інструментарій: ви опануєте концепцію Підготовленого середовища. Ви зрозумієте, як розставити предмети в групі так, щоб вони «говорили» до дитини, розвиваючи її моторику, логіку та самостійність без зайвих слів вихователя.

3. Затребуваність на ринку: сучасні батьки шукають усвідомлений підхід. Диплом бакалавра з глибоким розумінням Монтессорі-методів автоматично виводить вас у вищу лігу фахівців дошкільної освіти.

Що ми з'ясуємо в межах курсу:

- як організувати простір, де панує порядок, а не хаос;
- чому «вільний вибір» – це найскладніша дисципліна;

- як стати вихователем, якого дитина поважає, а не боїться.

Ви готові переосмислити роль вихователя і навчитися довіряти дитині так, як вона довіряє світу? Якщо так – ласкаво просимо в майстерню гуманної педагогіки.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу є опанування основ системи гуманістичного виховання Марії Монтессорі, що базується на глибокій повазі до особистості дитини, розумінні закономірностей її психофізіологічного розвитку та створенні спеціального підготовленого середовища для вільної самореалізації. Курс спрямований на формування у здобувачів навичок професійного спостереження, вміння працювати з унікальним дидактичним матеріалом та засвоєння ролі педагога як стриманого наставника, який не нав'язує волю, а допомагає дитині діяти самостійно за принципом «допоможи мені це зробити самому».

Завдання вивчення курсу:

- познайомити здобувачів вищої освіти з життям і творчістю Марії Монтессорі;
- сформувати системні уявлення про основні теоретичні положення педагогіки М. Монтессорі;
- показати роль педагога в системі М. Монтессорі, розкрити етапи підготовки Монтессорі-вчителя;
- вивчити структуру і наповнення підготовленого середовища, організацію педагогічного процесу в групах Монтессорі;
- освоїти основні навчальні розділи педагогіки Монтессорі;
- сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне бачення сучасних проблем спеціальної освіти на основі розширення загального наукового світогляду.

У процесі вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі **компетентності**:

загальні:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Здобувач вищої освіти повинен знати:

- основні положення Монтессорі-педагогіки;
- роль і функції педагога в Монтессорі-групі;
- структуру і наповнення «підготовленого» середовища;
- основні принципи та зміст роботи в Монтессорі-групі;
- навчальні розділи педагогіки Монтессорі;

вміти:

- аналізувати альтернативні педагогічні концепції на основі порівняння з іншими зарубіжними і вітчизняними системами і технологіями;
- самостійно працювати з Монтессорі-матеріалами;

- спостерігати, вміти аналізувати обладнання приміщення Монтессорі-групи, поведінку і діяльність дітей і вчителя в групі, атмосферу Монтессорі-групи;
- володіти:*
 - системними уявленнями про педагогічну систему М. Монтессорі;
 - здатністю аналізувати педагогічну систему М. Монтессорі, бачити її специфіку, оцінювати можливості застосування матеріалів Монтессорі;
 - здатністю описувати і проводити презентації Монтессорі-матеріалів.
- демонструвати здатність і готовність:*
 - освоювати навчальні розділи педагогіки Монтессорі;
 - аналізувати альтернативну педагогічну концепцію Монтессорі на основі порівняння з іншими зарубіжними і вітчизняними системами і технологіями;
 - самостійно працювати з Монтессорі-матеріалами;
 - описувати і проводити презентації Монтессорі-матеріалів;
 - спостерігати і фіксувати поведінку і діяльність дітей і вчителя в Монтессорі-групі.

Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІКИ М. МОНТЕССОРІ

- Тема 1. Загальна характеристика педагогіки М. Монтессорі. Монтессорі-педагогіка в Україні і за кордоном: історія і сучасність.
- Тема 2. Життя і педагогічна діяльність Марії Монтессорі.
- Тема 3. Огляд основних положень Монтессорі-педагогіки.
- Тема 4. Педагог в системі Монтессорі.
- Тема 5. Підготовлене середовище та організація педагогічного процесу в Монтессорі-групі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІКИ М. МОНТЕССОРІ

- Тема 6. Вправи з оволодіння навичками практичної повсякденної діяльності.
- Тема 7. Сенсорне виховання і сенсорні матеріали.
- Тема 8. Розвиток мовлення. Навчання письма і читання.
- Тема 9. Математика в системі Монтессорі.
- Тема 10. «Космічне виховання» у педагогічній системі Монтессорі.